

เส้นทางสู่โสดาบัน (๑)

สุภีร์ ทุมทอง

๙ สิงหาคม ๒๕๕๘

เส้นทางสู่โสดาบัน

๑. ลักษณะและคุณสมบัติของพระโสดาบัน
๒. คุณค่าและอานิสงส์ของความเป็นโสดาบัน
๓. เส้นทางสู่โสดาบัน

เส้นทางสู่โสดาบัน

๑. ลักษณะและคุณสมบัติของพระโสดาบัน
๒. คุณค่าและอานิสงส์ของความเป็นโสดาบัน
๓. เส้นทางสู่โสดาบัน

๑. ลักษณะและคุณสมบัติของพระโสดาบัน

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

๑.๒ คุณสมบัติด้านหมด

๑.๓ คุณสมบัติด้านมี

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

โสตอปนุโน

โสตอปนุณ = โสต + อาปนุณ

โสตาบัน

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

อัยเมว หิ สารีปุตฺต อริโย อฏฺฐงฺคิโก มคฺโค **โสโต.**

เสยฺยถิํ : สมฺมาทิฏฺฐิ สมฺมาสงฺกปโป

สมฺมาวาจา สมฺมากมฺมโนโต สมฺมาอาชีโว

สมฺมาวายาโม สมฺมาสติ สมฺมาสมาธิ.

(สํ.ม. ๑๙/๑๐๐๑ ทุติยสารีปุตฺตสูตร)

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

โย หิ สารีปุตฺต อิมินา อริเยน อฏฺฐงฺคิเกน
มคฺเคน สมนฺนาคโต, อัยฺ วุจฺจติ **โสตาปนฺโน**,
สฺวายํ อายสฺมา เอวํนาโม เอวํโคตฺโต.

(สํ.ม. ๑๙/๑๐๐๑ ทุติยสารีปุตฺตสูตร)

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

ยโต โข ภิกขเว อริยสาวกสฺส อิมานิ เทว ฌานานิ
ปรีสุทธานิ โหนติ ปรีโยทาตานิ

ธมฺเม ฌานณฺจ อนฺวเย ฌานณฺจ.

อโย วุจฺจติ ภิกขเว อริยสาวโก ทิฏฺฐิสมฺปนฺโน อิติปิ,
ทสฺสนสมฺปนฺโน อิติปิ, อาคโต อิมํ สทฺธมฺมํ อิติปิ,

(สํ.น. ๑๖/๓๓ ญาณวัตถุสูตร)

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

ปสฺสตี อิมํ สทฺธมฺมํ อิติปิ,
เสกฺเขน ฌาเณน สมนฺนาคโตะ อิติปิ,
เสกฺขาย วิชฺชาย สมนฺนาคโตะ อิติปิ,
ธมฺมโสตํ สมาปนฺโน อิติปิ,
อริโย นีพฺเพธิกปญฺโญ อิติปิ,
อมตทวารํ อากฺขจํ ติฏฺฐตี อิติปิ.

(สํ.นํ. ๑๖/๓๓ ญาณวตฺถุสฺสฺตร)

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

อถ โข อายสฺมา อณฺณาโกณฺฑลฺโย **ทิฏฺฐธมฺโม**
ปตฺตธมฺโม วิทิตฺธมฺโม ปรีโยคาคพฺพธมฺโม
ตีณฺณวิจิกิจฺจโณ วิคตกถํโกโธ เวสสารชฺชปฺปตฺโต
อปรปฺปจฺจโย สตฺถุสฺสเน..

(วิ.ม. ๔/๑๘)

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

ยโต โข คหปติ อริยสาวกสฺส
ปญจ ภยานิ เวรานิ รูปสนฺตานิ โหนติ,
จตุหิ จ โสตาปตฺตियงฺเคหิ สมนฺนาคโต โหติ,
อริโย จสฺส **ฌาโย ปญญา สุตินฺฺโจ** โหติ **สุปปปฏิวิทฺโธ**,
(สํ.น. ๑๖/๔๑ ปญจเวรภยสูตร)

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

โส อากงฺขมาโน อตฺตนาว อตฺตานํ พฺยาคเรยฺย
“ชฺเฌนนิรโยมฺหิ ชฺเฌนตฺริจฺฉานโยนิ ชฺเฌนเปตฺติวิสโย
ชฺเฌนาปายทฺคฺคตฺติวินิปาโต โสตาปนฺโนหฺมสมฺมิ
อวินิปาตธมฺโม นียโต สมฺโพธิปรายโน”ติ.

(สํ.นฺิ. ๑๖/๔๑ ปญฺจเวรภยสุตฺร)

๑.๒ คุณสมบัติด้านหมด

๑.๒.๑ ละสังโยชน์ได้ ๓ คือ สักกายทิฏฐิ
วิจิกิจฉา สัมภพตปราคาส

๑.๒.๒ ละมัจฉริยะ ๕ คือ อาวาสมัจฉริยะ
กุลมัจฉริยะ ลาภมัจฉริยะ วัณณมัจฉริยะ
ธรรมมัจฉริยะ

๑.๒.๓ ละอคติ ๔ คือ ฉันทาคติ โทสาคติ
โมหาคติ ภยากติ

๑.๒ คุณสมบัติด้านหมด

๑.๒.๔ ละระคะ โทสะ โมหะ ชั้นหยาบ
ที่ทำให้ถึงอบาย

๑.๒.๕ ระวังภัยแวร ทุกข์โทมนัส ที่เกิดจาก
การไม่ปฏิบัติตามศีล ๕

๑.๒.๖ ความทุกข์ส่วนใหญ่สิ้นไป ที่เหลืออยู่
เป็นเพียงส่วนน้อย เทียบสัดส่วนไม่ได้

๑. ลักษณะและคุณสมบัติของพระโสดาบัน

๑.๑ ลักษณะทั่วไป

๑.๒ คุณสมบัติด้านหมด

๑.๓ คุณสมบัติด้านมี

๑.๓ คุณสมบัติด้านมี

เป็นผู้ประกอบด้วยธรรม ๕ ประการ

(๑) ศรัทธา

(๒) ศีล

(๓) สุตะ

(๔) จาคะ

(๕) ปัญญา

๑.๓ คุณสมบัติด้านมี

และรู้จักนิพพานสุข ที่ไม่ต้องอาศัยอามิส

สุข ๓ ระดับ

(๑) กามสุข

(๒) สมာธิสุข

(๓) นิพพานสุข

เส้นทางสู่โสดาบัน

๑. ลักษณะและคุณสมบัติของพระโสดาบัน
๒. คุณค่าและอานิสงส์ของความเป็นโสดาบัน
๓. เส้นทางสู่โสดาบัน

๒. คุณค่าและอานิสงส์ของความเป็นโสดาบัน

ปจฺพฺยา เอกฺรชฺเชน

สพฺพโลกาธิปจฺเจน

(ขุ.ธ. ๒๕/๑๗๘)

สคฺคสุส คมเนน วา

โสดาปัตติผลํ วรรํ.

๒. คุณค่าและอานิสงส์ของความเป็นโสดาบัน

เอวเมว โข ภิกขเว อริยสาวกสฺส ทิฏฐิสมฺปนฺนสฺส
ปุคฺคสฺส อภิสเมตาวีโน เอตเทว พหุตรํ ทุกขํ,
ยทิตฺถํ ปริกฺขีณํ ปริยาทินฺนํ อปฺปมตฺตกํ อวสีฏฺฐํ,
สงฺขมฺปิ น อุเปติ อุปนฺธิมฺปิ น อุเปติ กลภาคมฺปิ น อุเปติ,
ปุริมํ ทุกฺขกฺขนฺธํ ปริกฺขีณํ ปริยาทินฺนํ อุปนฺธิธาย,
ยทิตฺถํ สตฺตกฺขตฺตฺตฺปรมตฺตา.

(สํ.ม. ๑๙/๑๑๒๐ ทุติยสีเนรุ๊ปพพตฺตราชสูตฺร)

๒. คุณค่าและอานิสงส์ของความเป็นโสดาบัน

จตุตตาโรเม ภิกขเว ปุณฺณภิกฺษณฺทา กุสลาภิกฺษณฺทา
สุขสุสํหารา. กตฺเม จตุตตาโร. อิทฺ ภิกขเว อริย
สาวโก พุทฺธธ อเวจฺจปฺปสาเทน สมนฺนาคโต โหติ
“อิติปิ โส ภควา..” อัยฺ ปจฺโม ปุณฺณภิกฺษณฺโท
กุสลาภิกฺษณฺโท สุขสุสํหาโร.

(สํ.ม. ๑๙/๑๐๒๗ ปฐมปุณฺณภิกฺษณฺทสูตร)

สวัสดีครับ